

MULTIPLA KORELACIJA KOPLEKSA OD 13 EGZOGENIH I 14 ANTROPOMETRIJSKIH VARIJABLI U UZORKU DJEČAKA SA PODRUČJA TUZLE (BOSNA I HERCEGOVINA)

Jasminka Hadžihalilović¹, Rifat Hadžiselimović², Adisa Ahmić¹,
Amir H. Halilović³, Izet Eminović¹, Amela Dahić³, Hajrija Hamidović¹,
Fatima Jusupović⁴

PMF Univerzitet u Tuzli¹, PMF Univerzitet u Sarajevu²,
Gimnazija M. Selimović Tuzla³, Visoka Zdravstvena škola Univerzitet u Sarajevu⁴

ABSTRAKT

U ovom radu ispitivali smo zajednički utjecaj 13 egzogenih faktora na 14 antropometrijskih varijabli ponaosob. Skup prediktorskih varijabli obuhvatio je propagacijsku mobilnost, starost oca, starost majke, red rođenja, broj djece u porodici, broj obroka u toku dana, bavljenje sportom, pješaćenje od kuće do škole, standard oca, standard majke, standard oca i majke zajedno, ukupna mjesečna primanja, životni standard prema ukupnim mjesečnim primanjima. Antropometrijske varijable, kriterij u ovoj analizi bile su: tjelesna visina i tjelesna masa, sjedišna visina, indeks sjedišne visine, dužina ruke i noge, srednji obim grudi, obim nadlaktice i natkoljenice, širina ramena i karlice, dužina, širina i indeks glave. Uzorak je obuhvatio 791 dječaka uzrasta od 11 do 17 godina sa područja tuzlanskog regiona. Longitudinalna mjerenja vršena su 1996 i 1999 godine multiplom regresijskom analizom određivali smo korelaciju između svakog pojedinačnog antropometrijskog parametra i 13 egzogenih faktora zajedno, odnosno da li se na temelju tih 13 ispitivanih faktora može prognozirati svaka antropometrijska varijabla. Koeficijent multiple korelacije (na nivou sigurnosti $p < 0.05$) pokazali su da postoje statistički značajne korelacije između skupa prediktorskih varijabli i većine posmatranih antropometrijskih parametara u uzrastu od 13, 14 i (15) godina. U ostalim uzrastima, koeficijenti korelacije su ili na granici značajnosti ili nisu statistički značajni. U najvećoj značajnoj korelaciji sa prediktorskim skupom varijabli su gotovo svi dužinski parametri i tjelesna masa što znači da se vrijednost tih parametara može uspješno prognozirati (pomoću koeficijenta determinacije) na osnovu intenziteta dejstva ispitivanog skupa egzogenih faktora.

Ključne riječi: antropometrijski parametri, egzogeni faktori rasta i razvoja, rast i razvoj dječaka